

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Uitbrei-
ding bedrijventerreinen A12-zone
gemeente Duiven

14 mei 2003

1055-78

ISBN 90-421-1150-x
Utrecht, Commissie voor de milieueffectrapportage.

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING.....	1
2. OORDEEL OVER HET MER	2
2.1 Algemeen.....	2
2.2 Toelichting op het oordeel en aanbevelingen voor de besluitvorming	2
2.2.1 Geluid.....	2
2.2.2 Luchtkwaliteit	3
2.2.3 Duurzaamheid bedrijventerreinen	3

1. INLEIDING

De gemeente Duiven heeft het voornemen om het areaal aan bedrijventerreinen in de A12-zone uit te breiden met de terreinen Roelofshoeve II, Graafstaete en Seingraaf. In totaal gaat het om een uitbreiding van bruto circa 60 hectare. Ten behoeve van de besluitvorming over de bestemmingsplannen van deze terreinen wordt een milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen. Voor de locaties Roelofshoeve II en Graafstaete is de ruimtelijke vertaling van de voorkeursvarianten uit het MER neergelegd in twee afzonderlijke voorontwerpbestemmingsplannen. Het voorontwerpbestemmingsplan voor de locatie Seingraaf zal in een later stadium ter visie worden gelegd.

Bij brief van 4 maart 2003¹ heeft het college van burgemeester en wethouders van Duiven de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het opgestelde milieueffectrapport (MER), voor zover dit betrekking heeft op de bedrijventerreinen Roelofshoeve II en Graafstaete. Omdat de ruimtelijke vertaling van de voorkeursvariant te Seingraaf nog niet in een voorontwerpbestemmingsplan is neergelegd, is deze locatie momenteel niet in de procedure betrokken². Het MER is op 13 maart 2003 ter inzage gelegd³.

Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.⁴ De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd.

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezer⁵, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. In dit advies verwijst de Commissie naar een reactie wanneer deze naar haar oordeel informatie bevat over de inhoud van het MER die van belang is voor de besluitvorming en waarover zij een aanbeveling doet in het advies.

Op grond van artikel 7.26, lid 1 van de Wm toetst de Commissie:

- aan de richtlijnen van het MER⁶, zoals vastgesteld op 31 januari 2000;
- op eventuele onjuistheden⁷;
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER⁸.

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de wettelijke vereisten en de richtlijnen en gaat zij na welke onderdelen van het MER in aanmerking komen voor een positieve vermelding. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij de besluiten over de bestemmingsplannen Roelofshoeve II en Graafstaete. Is dat naar haar mening niet het geval dan betreft het een *essentiële tekortkoming*. De Commissie zal dan adviseren tot een aanvulling. Overige tekortkomingen worden in het toet-

¹ Zie bijlage 1.

² Ter inzage legging van het voorontwerpbestemmingsplan en MER Seingraaf zal te zijner tijd plaatsvinden. Dan zal tevens een op de locatie Seingraaf toegesneden toetsingsadvies worden opgesteld.

³ Zie bijlage 2.

⁴ Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.

⁵ Zie bijlage 4 voor een lijst hiervan.

⁶ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁷ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁸ Wm, artikel 7.10

singsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

2. OORDEEL OVER HET MER

2.1 Algemeen

De Commissie is van oordeel dat **de essentiële informatie in het MER aanwezig** is. Het MER is over het algemeen toegankelijk, beknopt en goed leesbaar. Het kaart- en beeldmateriaal is daarentegen van geringere kwaliteit⁹, hetgeen de inzichtelijkheid van het MER als geheel niet ten goede komt.

Over het algemeen zijn de alternatieven in het MER goed beschreven, evenals de milieueffecten, en zijn de alternatieven goed te vergelijken door middel van inzichtelijk gepresenteerde tabellen. Een aantal kanttekeningen, deels gevolgd door aanbevelingen, komen aan de orde in § 2.2. Niettemin is de Commissie van mening dat er voldoende en bruikbare informatie beschikbaar is gekomen om het milieu een volwaardige plaats in de besluitvorming te kunnen geven.

2.2 Toelichting op het oordeel en aanbevelingen voor de besluitvorming

2.2.1 Geluid

De geluidhinder is in het MER goed uitgewerkt voor zowel het industrielawaai als voor de geluidsoverlast van de A12. In de berekeningen is de geluidhinder afkomstig van het onderliggend wegennet daarentegen niet meegenomen, terwijl de verkeersintensiteiten door het realiseren van de bedrijventerreinen op enkele plaatsen zullen toenemen met meer dan 30%¹⁰. De Commissie leidt uit de beschikbare gegevens en lokale kennis af dat er feitelijk geen geluidhinder optreedt door wegverkeer.

! De Commissie adviseert om dit bij de verdere procedure van de bestemmingsplannen te bevestigen.

⁹ Zo is de ligging van de locaties nergens op een overzichtskaart gepresenteerd, ook niet op een hoger schaalniveau als het KAN-gebied, en ontbreken in veel gevallen de straatnamen, schaalstok en legenda.

¹⁰ Mogelijk betreft dit nog een onderschatting: in Graafstaete zijn de bezoekers van het tuincentrum niet in het verkeersmodel opgenomen, hetgeen in de directe omgeving tot nog iets hogere intensiteiten kan leiden.

2.2.2

Luchtkwaliteit

Het aspect luchtkwaliteit is in het MER summier en met name kwalitatief beschreven. Dit geldt zowel voor de huidige situatie en de autonome ontwikkelingen als ten aanzien van de effecten. Daarmee is mogelijk voorbijgegaan aan de vigerende regelgeving ten aanzien van de concentraties aan luchtverontreinigende stoffen¹¹. In dat kader is een beoordeling van de concentraties aan luchtverontreinigende stoffen, aan de hand van grenswaarden voor de emissies van NO₂ en fijn stof (PM₁₀) mogelijk aan de orde. Hoewel de nieuwe bedrijventerreinen naar verwachting in weinig extra luchtverontreinigende stoffen zullen resulteren, acht de Commissie de kans reëel dat in de huidige situatie al sprake is van mogelijke overschrijdingen van de normen voor luchtkwaliteit, die met name veroorzaakt zullen worden door de hoge verkeersintensiteit op de A12, maar mogelijk ook door de vuilverbrandingsinstallatie. Gelet op de verwachte geringe bijdrage van de nieuwe bedrijventerreinen aan de luchtverontreiniging en de onduidelijkheid in de regelgeving voor bedrijventerreinen op dit vlak, is de Commissie van mening dat het hier geen essentiële tekortkoming betreft. Door de aanwezigheid van meerdere luchtverontreinigende bronnen binnen de gemeente Duiven zijn knelpunten in de luchtkwaliteit niet uit te sluiten.

| De Commissie beveelt aan om een onderzoek in te stellen naar de bestaande luchtkwaliteit en naar de verwachte ontwikkelingen daarin. Op basis daarvan kan bepaald worden waar knelpunten bestaan of verwacht worden, en kunnen maatregelen worden genomen. Met een monitorprogramma kan voor de verdere toekomst de feitelijke ontwikkelingen gevolgd worden.

2.2.3

Duurzaamheid bedrijventerreinen

In een apart hoofdstuk in het MER wordt de duurzaamheid van de bedrijventerreinen behandeld. Naast een algemene inleiding wordt daarbij ingegaan op een vertaalslag naar de nieuwe bedrijventerreinen in de A12-zone. Uit tabel 4.1 in het MER valt op te maken, dat veel duurzaamheidsaspecten niet concreet worden ingevuld. In feite wordt duurzaamheid daarmee beperkt tot 'klassieke' (groene en grijze) milieuaspecten. Aspecten als energie en zuinig ruimtegebruik worden – in de planning – vooruitgeschoven. Formeel is het juist om dergelijke zaken niet in het bestemmingsplan te regelen. Voor de realisatie van een duurzaam bedrijventerrein is het echter van belang om aan relevante aspecten in een vroeg stadium invulling te geven. Door deze in plannen en beleid vast te leggen (waaronder het bestemmingsplan, het uitgiftebeleid, het milieubeleid, de vergunningen Wet Milieubeheer en uitgangspunten voor parkmanagement) kan worden voorkomen dat concessies worden gedaan op het punt van de duurzaamheid van de bedrijventerreinen. Het evaluatieprogramma zou dan mede aan deze plannen kunnen worden gekoppeld.

| De Commissie beveelt aan om de duurzaamheidsaspecten verder in te vullen en vast te leggen in plannen en beleid. In het evaluatieprogramma kan dan specifiek

¹¹ Met het Besluit Luchtkwaliteit is de Europese richtlijn over luchtverontreiniging geïmplementeerd. In de praktijk worden momenteel bij de beoordeling aan het Besluit Luchtkwaliteit bedrijventerreinen uitgezonderd van de werkingssfeer (de bedrijventerreinen worden niet als gevoelige bestemmingen beschouwd). In de Europese richtlijn worden bedrijventerreinen niet uitgezonderd. In die zin lijkt sprake van een omissie in de implementatie van de Europese richtlijn.

aandacht uitgaan naar de wijze waarop en de mate waarin de duurzaamheidsmogelijkheden daadwerkelijk worden gerealiseerd en kunnen zonodig aanvullende maatregelen getroffen worden.

Een duurzaam bedrijventerrein is ook een bedrijventerrein dat zich op termijn eenvoudig laat herinrichten. Daarbij zouden de bedrijventerreinen aan de noordzijde van de A12 als één geheel opgevat kunnen worden. De gekozen variant voor Roelofshoeve II past beter in dit perspectief dan de andere variant en verdient dus ook vanuit 'flexibiliteit' de voorkeur.

Voor de bedrijventerreinen Roelofshoeve II en Graafstaete is het ruimtegebruik als weinig intensief te kenschetsen, zowel als gekeken wordt naar de netto/bruto verhouding¹² (respectievelijk 63% en 74%) als naar de bebouwingspercentages (respectievelijk 59% en 70%). Van een maximale benutting van beide locaties is dus geen sprake¹³.

Een expliciete en kwantitatieve beoordeling van 'zuinig ruimtegebruik' ontbreekt in het MER. Op de achtergrond speelt de opvatting over bedrijven als iets dat in groen ingepakt moet worden. Dat maakt zuinig ruimtegebruik en integratie met het bestaande landschap niet eenvoudig. Deze impliciete vooronderstelling lijkt de beoordeling sterk te sturen.

| De Commissie beveelt aan bij de verdere ontwikkeling van Roelofshoeve II en Graafstaete de mogelijkheden voor intensiever ruimtegebruik¹⁴ mee te nemen, uiteraard met inachtneming van de mogelijkheden die de gewenste bedrijvigheid biedt.

¹² Het verschil tussen bruto en netto oppervlak komt (deels) terug in 'siergroen', maar daarmee is niet gezegd dat deze landschappelijke inpassing opweegt tegen de niet optimale benutting van ruimte.

¹³ Wat zware bedrijvigheid betreft kan een maximale benutting op Roelofshoeve II mogelijk al oplossing bieden voor een tekort aan bedrijventerreinen in dit segment op de lange termijn. Binnen het Knooppunt Arnhem Nijmegen (KAN) wordt aangegeven (zie blz. 24 en 25 van het MER) dat op korte en middellange termijn nog een overschot aan bedrijventerreinen in het zware segment bestaat (waarbij overigens wel al rekening is gehouden met de aanleg van Roelofshoeve II), maar dat op de lange termijn sprake zal zijn van een tekort aan bedrijventerreinen in het zware segment.

¹⁴ De inspraakreacties van de Gelderse Milieufederatie en de Milieuvrienden Duiven (nrs. 3 en 5, bijlage 4) bevatten op dit punt diverse suggesties, variërend van intensiveren op bestaande terreinen (vergelijk ook de gemeentelijke beleidsagenda bedrijventerreinen) via bouwen in meerdere lagen tot het vergroten van het bebouwingsoppervlak.